ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
«Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո»
ԻԱՄ խորհրդի
23/06/2010թ թիվ 66-Լ որոշմամբ

«Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո»
ԻԱՄ խորհրդի նախագահ

________________ Ներսես Երիցյան

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է
ՀՀ կենտրոնական բանկում
«**» հուլիսի 2015թ

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ

________________ Արթուր Ջավադյան

ԿԱՆՈՆՆԵՐ RL 1-001

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՎՏՈԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԲՅՈՒՐՈ» ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՄԻՈՒԹՅԱՆ

(ԱՊՊԱ ՀԻՄՆԱՐԱՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ)

ԵՐԵՎԱՆ - 2015

ԲԱԺԻՆ 1

ԱՊՊԱ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ ԵՎ ԴՐԱ ՏԱՐՐԵՐԸ

ԳԼՈՒԽ 1
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. «Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո» ԻԱՄ-ի (այսուհետ՝ Բյուրո) ընդհանուր կանոններով սահմանված, և Բյուրոյի պաշտոնական ինտերնետային կայքում (www.paap.am)՝ «Իրավական ակտեր» բաժնում, հրապարակված Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության պայմանները (այսուհետ նաև՝ Պայմաններ) և ԱՊՊԱ վկայագիրը (այսուհետ նաև՝ Վկայագիր) միասին կազմում են ԱՊՊԱ պայմանագիրը:

2. ԱՊՊԱ պայմանագրի առարկա հանդիսացող հարաբերությունները կարգավորվում են ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով, «Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ նաև՝ Օրենք), այլ իրավական ակտերով, Վկայագրով և Պայմաններով:

3. Պայմաններում օգտագործվող հասկացություններն ունեն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում և Օրենքում կիրառվող նշանակությունը, եթե կոնկրետ պայմանները սահմանող Բյուրոյի կանոններով տվյալ հասկացության համար այլ սահմանում տրված չէ:

4. Պայմանները սահմանող Բյուրոյի կանոնները հաստատվում են Բյուրոյի Խորհրդի, իսկ Օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ Բյուրոյի անդամների ընդհանուր ժողովի, Բյուրոյի բժշկական հանձնաժողովի կամ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից, և դրանք կարող են փոփոխվել, կամ դրանց գործողությունը կարող է դադարեցվել բացառապես Բյուրոյի՝ համապատասխան կանոններն ընդունած մարմնի կամ Կենտրոնական բանկի կողմից դրանցում համապատասխան փոփոխություններ և(կամ) լրացումներ կատարելու կամ դրանց գործողությունը դադարեցնելու դեպքում: Նշված փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կամ գործողության դադարեցման մասին Ապահովադիրը նախապես ծանուցվում է նախքան դրանք ուժի մեջ մտնելը Բյուրոյի պաշտոնական ինտերնետային կայքում (www.paap.am) հրապարակվելու միջոցով:

5. Ապահովագրողը պարտավոր է Պայմաններով նախատեսված բոլոր ծանուցումները Պայմաններով նախատեսված անձանց հանձնել առձեռն՝ ստացման մասին ստորագրությամբ, կամ ուղարկել պատվիրված նամակով՝ հետպատասխան տեղեկացմամբ, բացառությամբ սույն կանոնների 6-րդ կետով նախատեսված դեպքերի: Ընդ որում, ծանուցումը պատվիրված նամակով ուղարկելու դեպքում ծանուցված անձի կողմից որոշակի գործողություններ կատարելու համար սահմանված ժամկետները սկսվում են հաշվարկվել Ապահովագրողի կողմից հետպատասխան տեղեկացումը ստանալու դեպքում հետպատասխան տեղեկացմամբ նշված ծանուցման ստացման օրվանից:

6. Ծանուցվող անձի նախապես տված գրավոր համաձայնության առկայության դեպքում Պայմաններով նախատեսված ծանուցումները կարող են իրականացվել նաև հետևյալ եղանակներից որևէ մեկով՝

1) ծանուցվող անձի գրավոր տրամադրած էլեկտրոնային հասցեին ուղարկված էլեկտրոնային նամակով՝ պայմանով, որ Ապահովագրողը ստացել է էլեկտրոնային նամակի ընթերցման վերաբերյալ էլեկտրոնային տեղեկացում կամ ծանուցվող անձի գրավոր տրամադրած հեռախոսահամարով նրան անմիջականորեն ծանուցվել է էլեկտրոնային նամակի ուղարկման մասին՝ ձայնագրությամբ ֆիքսելով հեռախոսազանգին պատասխանողի ինքնությունը և ծանուցելու փաստը,

2) ծանուցումը տվյալ անձի համար ինտերնետային կայքում ստեղծված համապատասխան բաժնում տեղադրելով՝ պայմանով, որ Ապահովագրողը տվյալ անձին գրավոր ձևով հայտնել է ինտերնետային կայքի հասցեն, տվյալ անձի համար ստեղծված բաժին մուտք գործելու համար անհրաժեշտ մուտքային տվյալները, բաժնից օգտվելու կարգը, և սույն պայմանագրով տվյալ տեսակի ծանուցման ուղարկման համար սահմանված ժամկետներում ստացել է ծանուցման ընթերցման վերաբերյալ էլեկտրոնային տեղեկացում կամ նույն ժամկետներում ծանուցվող անձի տրամադրած հեռախոսահամարով նրան անմիջականորեն ծանուցվել է ծանուցման տեղադրման մասին՝ ձայնագրությամբ ֆիքսելով հեռախոսազանգին պատասխանողի ինքնությունը և ծանուցման տեղադրման փաստը:

7. Պայմանների 6-րդ կետով նախատեսված կարգով ծանուցված անձի կողմից որոշակի գործողություններ կատարելու համար սահմանված ժամկետները Ապահովագրողի կողմից սկսվում են հաշվարկվել՝

1) ծանուցման ընթերցման վերաբերյալ էլեկտրոնային տեղեկացումը ստանալու դեպքում՝ ծանուցումը ընթերցելու օրվանից,

2) ծանուցման ընթերցման վերաբերյալ էլեկտրոնային տեղեկացում չստանալու այն դեպքերում, երբ ծանուցվող անձը հեռախոսազանգի միջոցով տեղեկացվել է ծանուցման վերաբերյալ՝ տվյալ տեսակի ծանուցման ուղարկման համար սահմանված ժամկետի վերջին օրվանից:

8. Ապահովադրի՝ ԱՊՊԱ վկայագրում նշված հասցեի և (կամ) էլեկտրոնային հասցեի փոփոխության դեպքում Ապահովադիրը Ապահովագրողին տեղեկացնում է այդ մասին՝ ներկայացնելով նոր հասցե և (կամ) էլեկտրոնային հասցե, որով (որոնցով) Ապահովադիրը համաձայն կլինի ստանալ Ապահովագրողի կողմից Պայմանների համաձայն Ապահովադրին ուղարկվող ծանուցումները: Եթե Ապահովադիրը չի տեղեկացնում Ապահովագրողին հասցեի և (կամ) էլեկտրոնային հասցեի փոփոխությունների վերաբերյալ, ապա Ապահովադրի կողմից ներկայացված վերջին հասցեով (էլեկտրոնային հասցեով) Ապահովագրողի կողմից ուղարկված ծանուցումները համարվում են պատշաճ կարգով ուղարկված:

9. Պայմաններով սահմանված կարգով և պայմաններով Ապահովագրողի կողմից հատուցման ենթակա են միայն Հայաստանի Հանրապետության կամ Լեռնային

Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում տեղի ունեցած ապահովագրական պատահարների հետևանքով տուժած անձանց հասցված վնասները:

10. Պայմանների և Վկայագրի դրույթներն ու պահանջները պարտադիր են Ապահովագրողի և Ապահովադրի համար: Այն դեպքում, երբ Ապահովադիրը ավտոտրանսպորտային միջոցը վարման է հանձնում այլ անձի՝ այդ թվում այն անձին (անձանց), ով (ովքեր) հատուկ նշվել են Վկայագրի «Լիազորված տիրապետողներ» դաշտում, ապա Ապահովադիրը պարտավոր է վերջիններիս տեղեկացնել Վկայագրով և Պայմաններով նախատեսված պարտավորությունների անվերապահ կատարման մասին՝ հակառակ դեպքում այդ պարտավորությունների չկատարման առնչությամբ ապահովագրական հատուցումների հետ կապված բացասական հետևանքների պատասխանատվությունը կրում է Ապահովադիրը՝ բացառությամբ Օրենքով նախատեսված դեպքերի:

ԳԼՈՒԽ 2
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏ

11. ԱՊՊԱ պայմանագրով Ապահովագրության օբյեկտ են համարվում Ապահովադրի (ապահովագրված անձի) այն գույքային շահերը, որոնք կապված են Վկայագրում նշված ավտոտրանսպորտային միջոցի (միջոցների) օգտագործումից բխող Ապահովադրի (ապահովագրված անձի) քաղաքացիական պատասխանատվության հետ, որն առաջանում է ավտոտրանսպորտային միջոցի (միջոցների) օգտագործումից տուժողին կամ նրա գույքին պատճառված Օրենքով և Պայմաններով սահմանված վնասների գծով:

ԳԼՈՒԽ 3
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ

12. ԱՊՊԱ պայմանագրի համաձայն՝ ապահովագրական պատահար է համարվում Ապահովադրի և (կամ) Վկայագրում նշված ավտոտրանսպորտային միջոցը (միջոցները) օրինական հիմքերով տիրապետող այլ անձի (անձանց) կողմից տվյալ պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության կամ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում տվյալ ավտոտրանսպորտային միջոցի (միջոցների) օգտագործման հետևանքով տուժող անձին (անձանց) հետևյալ վնասների պատճառումը.

1) անձնական վնասներ, որոնք ներառում են տուժողի առողջությանը պատճառված վնասները և դրանց հետևանքով կորցրած աշխատավարձը (եկամուտները), ինչպես նաև տուժողի մահը,

2) գույքին պատճառված վնասներ, որոնք ներառում են տուժողի ավտոտրանսպորտային միջոցի վնասվածքը, ոչնչացումը կամ կորուստը, տուժողին պատկանող այլ գույքի վնասվածքը, ոչնչացումը կամ կորուստը, իսկ 2016 թվականի հունվարի 1-ից հետո տեղի ունեցած պատահարների մասով՝ նաև վնաս պատճառող ավտոտրանսպորտային միջոցին կամ դրա կցորդին (կիսակցորդին) կցված կամ դրանց

մեջ (վրա) գտնվող և տուժողին սեփականության իրավունքով պատկանող գույքին պատճառված վնասվածքը, ոչնչացումը կամ կորուստը:

13. Սույն կանոնների 12-րդ կետով սահմանված վնասներից բացառություն են կազմում՝

1) անհաղթահարելի ուժի (ֆորս մաժոր) հետևանքով առաջացած պատահարի արդյունքում պատճառված վնասները,

2) ահաբեկչական, ռազմական գործողությունների, խռովությունների կամ զանգվածային անկարգությունների հետևանքով առաջացած պատահարի արդյունքում պատճառված վնասները,

3) վտանգավոր թափոնների տեղափոխման ժամանակ պատճառված վնասները, եթե դրանք կապված են բացառապես վտանգավոր թափոնների հետ,

4) տուժողի դիտավորության հետևանքով տվյալ տուժողին պատճառված վնասները,

5) պետական սեփականություն համարվող բուսական կամ կենդանական աշխարհին, օդին, մակերևութային կամ ստորգետնյա ջրերին, ընդերքին պատճառված վնասները,

6) արվեստի գործերին, թանկարժեք զարդերին, քարերին կամ մետաղներին պատճառված վնասները,

7) բեռների փոխադրման պայմանագրով փոխադրվող բեռներին պատճառված վնասները,

8) օրենքով նախատեսված այլ վնասներ:

ԳԼՈՒԽ 4
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ

14. Ապահովագրական գումարը ապահովագրական պատահարի դեպքում Ապահովագրողի կողմից տուժողին կամ օրենքով և (կամ) Պայմաններով նախատեսված դեպքերում այլ անձանց վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցման առավելագույն չափն է:

15. ԱՊՊԱ պայմանագրով ապահովագրական գումարը մեկ ավտոտրանսպորտային միջոցի հետ կապված մեկ ապահովագրական պատահարի համար կազմում է՝

1) անձնական վնասների համար՝

ա. 3.300.000 Հայաստանի Հանրապետության դրամ ըստ յուրաքանչյուր տուժողի

բ. 10.000.000 Հայաստանի Հանրապետության դրամ գումար ըստ յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի:

2) գույքին պատճառված վնասների համար՝ 1.800.000 Հայաստանի Հանրապետության դրամ գումար յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի համար:

16. Եթե Օրենքի և Պայմանների համաձայն՝ հատուցման ենթակա գույքին պատճառված վնասներ են կրել մեկից ավելի անձինք, և այդ վնասների ընդհանուր գումարը գերազանցում է ըստ յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի

սահմանված ապահովագրական գումարը, ապա այդ անձանցից յուրաքանչյուրին ապահովագրական հատուցումները վճարվում են վնասների ընդհանուր գումարում նրանց գույքին պատճառված վնասների չափերին համամասնորեն՝ ըստ յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի սահմանված ապահովագրական գումարի սահմաններում:

17. Եթե Օրենքի և Պայմանների համաձայն՝ հատուցման ենթակա անձնական վնասներ են կրել մեկից ավելի անձինք, և այդ վնասների ընդհանուր գումարը գերազանցում է ըստ յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի սահմանված ապահովագրական գումարը, ապա նրանցից յուրաքանչյուրին ապահովագրական հատուցումները վճարվում են վնասների ընդհանուր գումարում նրանց պատճառված անձնական վնասների չափերին համամասնորեն՝ ըստ յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի սահմանված ապահովագրական գումարի սահմաններում: Սույն կետի համաձայն հաշվարկված՝ յուրաքանչյուր տուժողին վճարման ենթակա գումարը չի կարող գերազանցել ըստ յուրաքանչյուր տուժողի սահմանված ապահովագրական գումարը: Այն դեպքում, երբ տուժողներից մեկի (մի քանիսի) համար, սույն կետի համաձայն, համամասնորեն հաշվարկված գումարը (գումարներից յուրաքանչյուրը) գերազանցում է ըստ յուրաքանչյուր տուժողի սահմանված ապահովագրական գումարը, ապա գերազանցող մասով (մասերով) հատուցվում են մյուս տուժողներին պատճառված վնասները՝ այդ վնասներին համամասնորեն՝ ըստ յուրաքանչյուր տուժողի սահմանված ապահովագրական գումարի սահմաններում:

18. Ապահովագրական գումարը պայմանագրի գործողության ընթացքում ենթակա չէ նվազեցման՝ անկախ այդ ընթացքում ապահովագրական պատահարների դիմաց վճարված ապահովագրական հատուցումների ծավալից և քանակից:

ԳԼՈՒԽ 5
ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԴԱԴԱՐՈՒՄԸ

19. ԱՊՊԱ պայմանագրի գործողությունը դադարում է Վկայագրի «Ապահովագրության ժամկետը» դաշտում նշված ավարտի ժամկետը լրանալու պահից:

20. ԱՊՊԱ պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարում է հետևյալ դեպքերում՝

1) Հայաստանի Հանրապետության իրավասու պետական մարմնի կողմից Վկայագրում նշված ավտոտրանսպորտային միջոցի (միջոցների) նկատմամբ սեփականության իրավունքը գրանցվել է Ապահովադրից տարբերվող այլ անձի անունով՝ բացառությամբ եթե Ապահովադիրը ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագրով տվյալ ավտոտրանսպորտային միջոցի (միջոցների) վարձակալն է: Եթե Ապահովադիրը տվյալ ավտոտրանսպորտային միջոցի (միջոցների) ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագրով վարձակալն է, ապա ԱՊՊԱ պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարում է այն դեպքում, եթե դադարել է ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագիրը և ավտոտրանսպորտային միջոցի նկատմամբ սեփականության իրավունքը չի գրանցվել Ապահովադրի անունով կամ գրանցվելուց հետո օտարվել է այլ անձի,

2) Վկայագրում նշված ավտոտրանսպորտային միջոցը (միջոցները) հանվել է (են) (ներառյալ՝ ժամանակավոր) հաշվառումից,

3) Ապահովագրողը լուծարվել է, և Ապահովադիրը չի ցանկանում պայմանագիրը շարունակել այն ապահովագրական ընկերության հետ, որին Ապահովագրողը փոխանցում է ապահովագրական պորտֆելը,

4) օրենքով նախատեսված դեպքերում Ապահովագրողն իր ապահովագրական պորտֆելը փոխանցում է այլ ապահովագրական ընկերության, և Ապահովադիրը չի ցանկանում պայմանագիրը շարունակել այդ ապահովագրական ընկերության հետ,

5) պայմանագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո վերացել է ապահովագրական պատահարի վրա հասնելու հնարավորությունը և ապահովագրական ռիսկի գոյությունը դադարել է ապահովագրական պատահարից տարբեր այլ հանգամանքների բերումով,

6) Ապահովադրի պահանջով՝ ցանկացած ժամանակ, բայց ոչ շուտ, քան Ապահովադրի կողմից համապատասխան մտադրության մասին Ապահովագրողին ծանուցելու օրվանից 15 օր հետո,

7) Ապահովագրողի պահանջով, եթե Ապահովադիրը թույլ է տվել պայմանագրի պայմանների էական խախտում: Սույն ենթակետի հիմքով պայմանագիրը կարող է վաղաժամկետ լուծվել Ապահովագրողի կողմից խախտումը հայտնաբերելու պահից եռամսյա ժամկետում: Ընդ որում, Ապահովագրողն իրավունք չունի պահանջելու վաղաժամկետ լուծել պայմանագիրը, եթե Ապահովադիրը խախտել է սույն կանոնների 76-րդ կետով սահմանված պահանջը, սակայն արդեն վերացել են ապահովագրական ռիսկի մեծացման վրա ազդեցություն ունեցող հանգամանքները, ինչպես նաև եթե Ապահովադրի կողմից պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունների խախտումը կատարվել է ոչ իր մեղքով,

8) Ապահովադրի պահանջով, եթե Ապահովագրողը թույլ է տվել պայմանագրի պայմանների էական խախտում: Սույն ենթակետի հիմքով պայմանագիրը կարող է վաղաժամկետ լուծվել Ապահովադրի կողմից՝ նման խախտումը հայտնաբերելու պահից եռամսյա ժամկետում,

9) Ապահովագրողի պահանջով, եթե պայմանագիրը կնքելուց հետո պարզ է դարձել, որ Ապահովադիրը պայմանագիրը կնքելիս Ապահովագրողին (Ապահովագրողի լիազորված անձին կամ ապահովագրական գործակալին) ներկայացրել է ակնհայտ սխալ, ապակողմնորոշիչ, կեղծ կամ ոչ ամբողջական տեղեկություններ պատահարի տեղի ունենալու և դրա արդյունքում հնարավոր վնասի չափը որոշելու համար էական նշանակություն ունեցող հանգամանքների վերաբերյալ: Ընդ որում, Ապահովագրողը չի կարող օգտվել սույն ենթակետում նշված իր իրավունքից, եթե պայմանագրի կնքման պահին նա գիտեր կամ կարող էր իմանալ, որ Ապահովադրի կողմից ներկայացվել են ապակողմնորոշիչ, կեղծ կամ ոչ ամբողջական տեղեկություններ, կամ պայմանագիրը կնքվել է ապահովագրական սակագնի որոշման վրա ազդող հանգամանքներին վերաբերող Ապահովագրողի հարցադրումներում Ապահովադրի պատասխանի կամ

Վկայագրի համապատասխան մասերում տեղեկատվության բացակայության պայմաններում,

10) Ապահովադրի պահանջով՝ եթե սույն կանոնների 4-րդ կետի համաձայն Ապահովագրողը ծանուցել է Պայմանների դրույթների փոփոխման մասին և Ապահովադիրը համաձայն չէ կատարված փոփոխություններին,

11) Ապահովադրի և Ապահովագրողի փոխադարձ համաձայնությամբ և պայմանավորված ժամկետներում,

12) օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում և կարգով:

21. Սույն կանոնների 20-րդ կետի 1)-ին, 2)-րդ և 5)-րդ ենթակետերով նախատեսված հիմքերի առաջացման դեպքում Ապահովադիրն այդ մասին անհապաղ տեղեկացնում է Ապահովագրողին՝ պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման դիմումին կցելով նման հիմքերի առկայությունը հավաստող համապատասխան փաստաթղթեր:

22. Սույն կանոնների 20-րդ կետի 1)-ին, 3)-րդ, 4)-րդ և 5)-րդ ենթակետերով նախատեսված դեպքերում պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարում է համապատասխան հիմքն ի հայտ գալու պահին և Ապահովագրողն Ապահովադրին վերադարձնում է պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետի համար վճարված ապահովագրավճարները: Ընդ որում, սույն կանոնների 20-րդ կետի 1)-ին և 5)-րդ ենթակետերով նախատեսված հիմքերով պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետը հաշվարկվում է Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին գրավոր դիմում ներկայացնելու օրվանից սկսված, սակայն համապատասխան հիմքն ի հայտ գալու օրվանից ոչ շուտ:

23. Սույն կանոնների 20-րդ կետի 2)-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքերում պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարում է ավտոտրանսպորտային միջոցը հաշվառումից հանելու օրվան հաջորդող օրը, բացառությամբ խոտանման հիմքով հաշվառումից հանվելու, հաշվառումից ժամանակավոր հանվելու, ինչպես նաև հաշվառումից հանվելու այնպիսի դեպքերի, երբ նույն պահին ավտոտրանսպորտային միջոցը հաշվառվում է այլ անձի անվամբ (անվանմամբ), որոնց դեպքում պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարում է ավտոտրանսպորտային միջոցը հաշվառումից հանվելու պահին: Սույն կանոնների 20-րդ կետի 2)-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքերում Ապահովագրողն Ապահովադրին վերադարձնում է պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետի համար վճարված ապահովագրավճարները: Ընդ որում, սույն կանոնների 20-րդ կետի 2)-րդ ենթակետով նախատեսված հիմքով պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետը հաշվարկվում է Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին գրավոր դիմում ներկայացնելու օրվանից սկսված, սակայն սույն կետով նախատեսված՝ պայմանագրի դադարման օրվանից ոչ շուտ:

24. Սույն կանոնների 20-րդ կետի 6)-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքերում Ապահովագրողն Ապահովադրին վերադարձնում է պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետի համար վճարված ապահովագրավճարները, ընդ որում ապահովագրավճարի՝ չլրացած ժամկետի համար վճարված մասի հաշվարկման համար Ապահովագրողի

կողմից հիմք են ընդունվում Ապահովադրի կողմից պայմանագրի համաձայն Ապահովագրողին փաստացի վճարված ապահովագրավճարների 80%-ը ((վճարված ապահովագրավճար * 80 % / պայմանագրի գործողության օրեր) * պայմանագրի չլրացած օրեր):

25. Սույն կանոնների 20-րդ կետի 7)-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքերում Ապահովագրողի կողմից Ապահովադրին վերադարձվում են Ապահովադրի կողմից պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետի համար վճարված ապահովագրավճար-ների և այդ պայմանագրով Ապահովագրողի կողմից վճարված ապահովագրական հատուցումների դրական տարբերությունը, իսկ հաշվարկներն իրականացվում են պայմանագրի վաղաժամկետ դադարման օրվա դրությամբ:

26. Սույն կանոնների 20-րդ կետի 8)-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքերում Ապահովագրողի կողմից Ապահովադրին վերադարձվում են Ապահովադրի կողմից վճարված ապահովագրավճարների և պայմանագրով Ապահովագրողի կողմից վճարված ապահովագրական հատուցումների դրական տարբերությունը, իսկ հաշվարկներն իրականացվում են պայմանագրի վաղաժամկետ դադարման օրվա դրությամբ: Այն դեպքում, երբ պայմանագրի լուծման հիմք հանդիսացած խախտումը պայմանագրով վճարման ենթակա հատուցման ոչ լրիվ կատարումն է, ապա Ապահովադիրն իրավունք ունի հետ ստանալու վճարված ապահովագրավճարներն ամբողջությամբ:

27. Սույն կանոնների 20-րդ կետի 9)-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքերում պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման դեպքում Ապահովադրի կողմից պայմանագրով Ապահովագրողին վճարված ապահովագրավճարները վերադարձման ենթակա չեն:

28. Սույն կանոնների 20-րդ կետի 10)-րդ և 11)-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքերում Ապահովագրողի կողմից Ապահովադրին վերադարձվում են պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետի համար վճարված ապահովագրավճարները, իսկ հաշվարկներն իրականացվում են պայմանագրի վաղաժամկետ դադարման օրվա դրությամբ:

29. Այն դեպքում, երբ Վկայագրում նշված են մեկից ավելի ավտոտրանսպորտային միջոցներ և սույն գլխով սահմանված պայմանագրի դադարման հիմքերը վերաբերում են դրանցից ոչ բոլորին, ապա պայմանագիրը դադարեցվում է միայն տվյալ ավտոտրանսպորտային միջոցի (միջոցների) մասով, և սույն գլխով սահմանված հաշվարկները կատարվում են միայն այդ ավտոտրանսպորտային միջոցի (միջոցների) մասով:

ԳԼՈՒԽ 6
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐՆԵՐԻ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳՆ ՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐԸ ՉՎՃԱՐԵԼՈՒ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ

30. Ապահովագրավճարը Ապահովադրի (Ապահովադրի լիազորված անձի) կողմից վճարվում է Վկայագրում նշված չափով և ժամկետներում: Վկայագրում նշված ապահո-վագրավճարի՝ տառերով և թվերով լրացված տվյալների միջև անհամապատասխանու-թյուն լինելու դեպքում առաջնությունը տրվում է տառերով սահմանվածին:

31. Վկայագրով սահմանված ապահովագրավճարի վճարումը Ապահովադրի կողմից կարող է կատարվել՝

1) *կանխիկ կերպով*՝ Ապահովագրողի դրամարկղ մուտքագրելու կամ Ապահովագրողի ներկայացուցչին կամ ապահովագրական գործակալին վճարելու միջոցով: Այն դեպքում, երբ ապահովագրավճարը ֆիզիկական անձ ապահովագրական գործակալին կամ Ապահովագրողի ֆիզիկական անձ ներկայացուցչին վճարվում է կանխիկ կերպով, ապա Վկայագրում նշում է կատարում ապահովագրավճարի կամ դրա առաջին մասի ամբողջությամբ վճարված լինելու մասին: Այն դեպքում, երբ հետագա մասնակի վճարումները նույնպես իրականացվում են Ապահովագրողի ֆիզիկական անձ ներկայացուցչին կամ ֆիզիկական անձ ապահովագրական գործակալին, ապա վերջիններս Ապահովադրին (Ապահովադրի լիազորված անձին) տրամադրում են Ապահովագրողի սահմանած ձևով ստացական, որտեղ որպես վճարող ստորագրում է Ապահովադիրը (Ապահովադրի լիազորված անձը), իսկ որպես ստացող՝ Ապահովագրողի ներկայացուցիչը կամ ապահովագրական գործակալը: Սույն ենթակետում նշված ստացականը կազմվում է երկու օրինակից՝ ստացող և վճարող յուրաքանչյուր կողմին մեկական օրինակ: Ստացականում նշվում են ապահովագրավճարը ստացող ապահովագրական գործակալի կամ Ապահովագրողի լիազորված անձի անձնագրային տվյալները:

2) *անկանխիկ կերպով*՝ Վկայագրում կամ Ապահովագրողի կողմից ներկայացված վճարման հաշվում նշված բանկային հաշվին ապահովագրավճարը փոխանցելու միջոցով:

32. Ապահովադրի և Ապահովագրողի փոխադարձ համաձայնությամբ Վկայագրով կարող են սահմանվել ապահովագրավճարի վճարման հետևյալ եղանակներից որևէ մեկը՝

1) *միանվագ վճարում,* որի դեպքում ապահովագրավճարը վճարվում է Ապահովադրի կողմից միանվագ կերպով՝ Ապահովագրողի և Ապահովադրի միջև պայմանավորված ժամկետում,

2) *պարաժամկետ վճարում,* որի դեպքում ապահովագրավճարը վճարվում է մաս-մաս՝ Ապահովագրողի և Ապահովադրի միջև պայմանավորված ժամկետներում:

33. Եթե Վկայագրով նախատեսված ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի մնացած մասի) վճարումը կետանցվում է, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի մնացած մասի) վճարման համար սահմանված ժամկետից հետո դադարեցնել պայմանագիրը՝ դադարեցման օրվանից ոչ շուտ, քան տասը և ոչ ուշ, քան հինգ օր առաջ այդ մասին ծանուցելով Ապահովադրին:

ԲԱԺԻՆ 2
ԱՊՊԱ ՊԱՏԱՀԱՐԸ

ԳԼՈՒԽ 7
ԿՈՂՄԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ԴԵՊՔՈՒՄ

34. Ապահովադիրը և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում պարտավոր են ապահովագրական պատահարը տեղի ունենալուց հետո անհապաղ (առաջին իսկ հնարավորության դեպքում) այդ մասին հայտնել Ապահովագրողին՝ զանգահարելով Վկայագրի վրա նշված հեռախոսահամարով (հեռախոսահամարներից որևէ մեկով), որոնց շուրջօրյա հասանելիությունը (ներառյալ ոչ աշխատանքային օրերին) և հեռախոսազրույցի ձայնագրումը Ապահովագրողը պարտավորվում է ապահովել:

35. Սույն կանոնների 34-րդ կետում նշված պահանջից բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ Ապահովադիրը և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը պատահարի հետևանքով հայտնվել են անգիտակից վիճակում կամ այնպիսի իրավիճակում, որն անհնարին է դարձնում Ապահովագրողին անհապաղ ապահովագրական պատահարի մասին տեղեկացնելը, կամ Ապահովադիրը տեղյակ չի եղել և չէր կարող տեղյակ լինել ապահովագրական պատահարի մասին՝ ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի կողմից նրան չտեղեկացնելու կամ այլ պատճառով: Ապահովադիրը և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը կրում են Ապահովագրողին նրանց կողմից ապահովագրական պատահարի մասին տեղեկացնելու անհնարինության (անտեղյակության) ապացուցման պարտականությունը: Սույն կետով նախատեսված տեղեկացման պարտականությունը անհնարին դարձնող հանգամանքների վերացման (ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու մասին տեղեկացվելու) դեպքում Ապահովադիրը և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը պարտավոր են անհապաղ (առաջին իսկ հնարավորության դեպքում) տեղի ունեցած ապահովագրական պատահարի մասին հայտնել Ապահովագրողին:

36. Սույն կանոնների 34-րդ կետի համաձայն Ապահովագրողին զանգահարելու դեպքում Ապահովադիրը և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը պետք է հայտնի ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ նախնական տեղեկատվությունը, որը պետք է առնվազն պարունակի՝

1) *Վկայագրի համարը,*

2) *տեղեկատվություն տրամադրելու պահին ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հանգամանքների վե*րաբերյալ Ապահովադրին (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձին) հայտնի ամբողջ տեղեկատվությունը, մասնավորապես՝

ա. ապահովագրական պատահարը տեղի ունենալու օրը և ժամը,

բ. ապահովագրական պատահարի վայրը (ճշգրիտ հասցեն կամ հնարավորինս պարզ նկարագրությունը),

գ. ապահովագրական պատահարի մասնակիցների վերաբերյալ տվյալներ (առնվազն նրանց քանակը, հեռախոսահամարները, պատահարին մասնակից այլ ավտոտրանսպորտային միջոցի մակնիշը, հաշվառման համարանիշը),

դ. ապահովագրական պատահարի համառոտ նկարագիրը, պատահարի հետևանքով պատճառված վնասների բնույթը, վնասի մոտավոր մեծությունը (հնարավորության դեպքում),

3) տեղեկատվություն սույն կանոնների 38-րդ կետում նշված համաձայնեցված հայտարարագիր կազմելու մասին համաձայնության առկայության կամ դրա բացակայության վերաբերյալ:

37. Օրենքով նախատեսված ինքնուրույն կարգավորման միջոցով հատուցվող վնասի առավելագույն չափը Պայմաններով սահմանվում է 0 ՀՀ դրամ:

38. Եթե ապահովագրական պատահարում ներգրավված է միայն երկու ավտոտրանսպորտային միջոց, վնաս է պատճառվել միայն գույքին, ևապահովագրական պատահարի արդյունքում տուժողին պատճառված վնասի չափը Ապահովադրի (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի) և ապահովագրական պատահարի մասնակից մյուս ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող անձի գնահատականներով չի գերազանցում 200.000 ՀՀ դրամը, ապա Ապահովադիրը և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը ապահովագրական պատահարում ներգրավված մյուս կողմի հետ փոխադարձ համաձայնության գալու և ապահովագրական պատահարի մասին Ապահովագրողին սույն կանոնների 36-րդ կետում սահմանված տեղեկություններ հայտնելու ընթացքում Ապահովագրողի (Ապահովագրողի ներկայացուցչի) համաձայնությունը ստանալու դեպքում լրացնում են համաձայնեցված հայտարարագիրը: Համաձայնեցված հայտարարագիր կազմելու համար Ապահովագրողի անհամաձայնության դեպքում համաձայնեցված հայտարարագիրը չի լրացվում և ապահովագրական պատահարի հետ կապված հարցերը կարգավորվում են Օրենքով և Պայմաններով սահմանված՝ վնասի չափը և մեղավորության աստիճանը որոշելու ընդհանուր կանոններով:

39. Ապահովագրողի ներկայացուցիչը պարտավոր է սույն կանոնների 36-րդ կետով սահմանված տեղեկատվության ստացման ընթացքում կամ դրանից անմիջապես հետո՝ հեռախոսով, կամ պատահարի վայրում Ապահովադրին և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձին տեղեկացնել համաձայնեցված հայտարարագիր լրացնելու վերաբերյալ իր համաձայնության կամ անհամաձայնության մասին: Ընդ որում, պատահարի վայրում համաձայնեցված հայտարարագիր լրացնելու վերաբերյալ համաձայնություն տալու դեպքերում ապահովագրողի ներկայացուցիչը պարտավոր է այդ մասին նշում կատարել համաձայնեցված հայտարարագրի վրա:

40. Ապահովագրական պատահարի դեպքում Ապահովագրողի (Ապահովագրողի ներկայացուցչի) և Ապահովադրի (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի) գործողությունները և համապատասխանաբար ապահովագրա-կան հատուցման գործընթացները տարանջատվում են հետևյալ խմբերի՝

1) սույն կանոնների 38-րդ կետի համաձայն լրացվել է համաձայնեցված հայտարարագիր (այսուհետ նաև՝ Համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթաց),

2) սույն կանոնների 38-րդ կետի համաձայն չի լրացվել համաձայնեցված հայտարարագիր (այսուհետ՝ Ստանդարտ հատուցման գործընթաց):

41. *Ստանդարտ հատուցման գործընթացի* դեպքում՝

1) Ապահովադիրը (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը) սույն կանոնների 34-րդ և 36-րդ կետերում նշված գործողությունները ձեռնարկելուց բացի, պարտավոր է նաև՝

ա. ողջամիտ և մատչելի միջոցներ ձեռնարկել պատահարի հետևանքով հնարավոր վնասները նվազեցնելու համար: Ապահովադիրը (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը) նման միջոցներ կիրառելիս պետք է հետևի Ապահովագրողի ներկայացուցչի կողմից հեռախոսով Ապահովադրին (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձին) տրված ցուցումներին, եթե այդպիսիք կան: Հատուցման ենթակա վնասները նվազեցնելու նպատակով Ապահովադրի (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի) կողմից կատարված ծախսերը, եթե այդպիսիք անհրաժեշտ են եղել կամ կատարվել են Ապահովագրողի ներկայացուցչի ցուցումներին համապատասխան, հատուցվում են Ապահովագրողի կողմից նույնիսկ այն դեպքում, երբ համապատասխան միջոցներն արդյունավետ չեն եղել: Նման ծախսերը հատուցվում են անկախ այն բանից, որ դրանք այլ վնասների հատուցման հետ մեկտեղ կարող են գերազանցել Վկայագրով սահմանված ապահովագրական գումարը:

բ. առանց Ապահովագրողի համաձայնության՝ չլքել ապահովագրական պատահարի վայրը և չտեղաշարժել ավտոտրանսպորտային միջոցը կամ ապահովագրական պատահարի հետ կապ ունեցող առարկաները մինչև Ապահովագրողի ներկայացուցչի, իսկ Ապահովագրողի ներկայացուցչի պահանջով՝ նաև ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու պետական մարմինների աշխատակիցների ժամանումը և ապահովագրական պատահարի փաստով բոլոր անհրաժեշտ տեղեկատվության արձանագրումը՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ՝

ա) տեղաշարժերը պայմանավորված են եղել մարդկանց անվտանգությունը ապահովելու և (կամ) օրենքի պահանջները կատարելու նկատառումներով,

բ) տեղաշարժերը պայմանավորված են եղել ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու պետական մարմինների աշխատակիցների ցուցումներով,

գ) Ապահովադիրը (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը) կարող է չսպասել Ապահովագրողի ներկայացուցչի ժամանելուն, եթե վերջինս Պայմաններում նշված ժամկետում չի ժամանել պատահարի վայր կամ հեռախոսով հայտնել է պատահարի վայր իր չժամանելու մասին և համապատասխան

հետագա ցուցումներ է տվել Ապահովադրին (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձին) և տուժողին (տուժողներին),

գ. համապատասխան պահանջի առկայության դեպքում ներկա գտնվել և (կամ) մասնակցել պատահարի գրանցման և քննության պետական մարմինների և Ապահովագրողի՝ իրեն վերաբերող գործընթացներին,

դ. Ապահովագրողի պահանջով տրամադրել ապահովագրական պատահարի պահին Վկայագրում նշված համապատասխան ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետած անձի անձը հաստատող փաստաթուղթը, հանրային ծառայությունների համարանիշը կամ հանրային ծառայությունների համարանիշ չստանալու վերաբերյալ տեղեկանքը (բացառությամբ այն անձանց, ում օրենքի համաձայն չի հատկացվում այդպիսի համարանիշ), վարորդական վկայականը և տվյալ ավտոտրանսպորտային միջոցի տեխնիկական զննությունն անցած լինելու փաստը հավաստող փաստաթղթեր: Ընդ որում, ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետած անձի համար սույն ենթակետով նախատեսված փաստաթղթերը չներկայացվելու դեպքում համարվում է, որ ապահովագրական պատահարի պահին ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետել է Ապահովադիրը (իրավաբանական անձ Ապահովադրի գործադիր մարմնի ղեկավարը, այլ Ապահովադրի դեպքում՝ վերջինի անունից պայմանագիր կնքած մարմնի ղեկավարը),

ե. Ապահովագրողի պահանջով՝ ապահովագրական պատահարից անմիջապես հետո անցնել ալկոհոլի կամ թմրանյութերի կամ հոգեմետ նյութերի օտագործման փաստի վերաբերյալ քննություն,

զ. ապահովագրական պատահարից հետո Ապահովագրողի ներկայացուցչին և (կամ) փորձագետին տրամադրել համապատասխան ավտոտրանսպորտային միջոցի զննում անցկացնելու հնարավորություն,

է. մինչև ապահովագրական հատուցման գործընթացի վերջնական կարգավորումը կամ փորձաքննության արդյունքների վերաբերյալ իր և ապահովագրական պատահարի մյուս մասնակցի (մասնակիցների) համաձայնության ձեռքբերումը առանց Ապահովագրողի համաձայնության չիրականացնել վթարված ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ պատահարի արդյունքում վնասված այլ գույքի վերանորոգման կամ ապամոնտաժման աշխատանքներ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք պայմանավորված են մարդկանց անվտանգության ապահովման անհրաժեշտությամբ կամ իրավասու պետական մարմինների ցուցումով կամ հրահանգով: Նման դեպքերում ապահովադիրը և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող այլ անձը պարտավոր է վթարված ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ պատահարի արդյունքում վնասված այլ գույքի վերանորոգման կամ ապամոնտաժման աշխատանքներն սկսելուց առնվազն մեկ օր առաջ տեղեկացնել այդ մասին Ապահովագրողին (Ապահովագրողի ներկայացուցչին) (հնավորության առկայության դեպքում),

ը. առանց Ապահովագրողի համապատասխան փորձաքննության արդյունքների կամ համաձայնության չընդունել մեղավորությունը և (կամ) չստանձնել

պարտավորություններ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ տվյալ պատահարի հետ կապված հարուցվել է քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ: Սույն ենթակետով նախատեսված պարտականությունը չի բացառում պատահարի մասնակից վարորդների իրավունքը փոխադարձ համաձայնությամբ օրենքով սահմանված կարգով հրաժարվելու վարչական վարույթ իրականացնելու պահանջից,

թ. տեղեկանալուց հետո անհապաղ Ապահովագրողին տեղեկացնել պատահարը տեղի ունենալու կամ դրա արդյունքում պատճառված վնասների առթիվ քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ հարուցվելու վերաբերյալ և ներկայացնել նման գործ հարուցված լինելը ապացուցող փաստաթղթեր,

ժ. ապահովագրական պատահարի մյուս մասնակցին (մասնակիցներին) տրամադրել ապահովագրական հատուցում ստանալու համար անհրաժեշտ բոլոր տվյալները, մասնավորապես իր անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատիրոջ անունը և ազգանունը (անվանումը), բնակության (գտնվելու) վայրը (եթե Ապահովադիրը (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը) չի հանդիսանում տվյալ ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատեր), Ապահովագրողի անվանումը, հասցեն, Վկայագրի համարը և ավտոտրանսպորտային միջոցի վերաբերյալ այլ տվյալներ,

ժա. տուժողին (տուժողներին) տեղեկացնել, որ ապահովագրական հատուցում ստանալու համար անհրաժեշտ է պահպանել սույն ենթակետի «ա», «բ», «գ», «զ», «է», «ժ» և «ժբ» պարբերություններով սահմանված պահանջները,

ժբ. Ապահովագրողին տրամադրել ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ իրեն հայտնի և իր տրամադրության տակ առկա բոլոր տեղեկությունները և փաստաթղթերը:

2) *Ապահովագրողը* պարտավոր է՝

ա. ապահովագրական պատահարի մասին սույն կանոնների 34-րդ կետի համաձայն Ապահովադրի և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի կողմից իրեն տեղեկացման դեպքում, անհրաժեշտ հանգամանքները ճշտելուց հետո, Ապահովադրին և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձին տեղեկացնել պատահարի վայր ժամանելու կամ չժամանելու իր մտադրության մասին,

բ. պատահարի վայր ժամանելու իր մտադրությունը Ապահովադրին և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձին հայտնելու դեպքում պատահարի վայրում ապահովել իր ներկայացուցչի (ներկայացուցիչների) ժամանումը ոչ ուշ, քան պատահարի վերաբերյալ ստացված հեռախոսազանգի պահից հետո՝ Երևան քաղաքում և Հայաստանի Հանրապետության մարզկենտրոններում 35 րոպեի, իսկ դրանցից դուրս՝ 80 րոպեի ընթացքում:

42. *Համաձայնեցված հայտարարագրով հապուցման գործընթացի դեպքում՝*

1) սույն կանոնների 34-րդ և 36-րդ կետերում նշված գործողություններից բացի *Ապահովադիրը և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը* պարտավոր է՝

ա. մյուս ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող անձի հետ կազմել Պայմաններով նախատեսված և սահմանված կարգի համաձայնեցված հայտարարագիր,

բ. ողջամիտ և մատչելի միջոցներ ձեռնարկել հնարավոր վնասները նվազեցնելու համար: Ապահովադիրը (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը) նման միջոցներ կիրառելիս պետք է հետևի ապահովագրական պատահարը տեղի ունենալուց հետո Ապահովագրողի ներկայացուցչի կողմից հեռախոսով Ապահովադրին տրված ցուցումներին (եթե նման ցուցումներ տրվել են): Հատուցման ենթակա վնասները նվազեցնելու նպատակով Ապահովադրի (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի) կողմից կատարված ծախսերը, եթե այդպիսիք անհրաժեշտ են եղել կամ կատարվել են Ապահովագրողի ներկայացուցչի ցուցումներին համապատասխան, հատուցվում են Ապահովագրողի կողմից նույնիսկ այն դեպքում, երբ համապատասխան միջոցներն արդյունավետ չեն եղել: Նման ծախսերը հատուցվում են անկախ այն բանից, որ դրանք այլ վնասների հատուցման հետ մեկտեղ կարող են գերազանցել Պայմաններով սահմանված համաձայնեցված հայտարարագրի միջոցով հատուցվող վնասի առավելագույն չափը:

գ. մինչև ապահովագրական հատուցման գործընթացի վերջնական կարգավորումը կամ Ապահովագրողի եզրակացության վերաբերյալ իր և (կամ) ապահովագրական պատահարի մասնակից մյուս ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող անձի համաձայնության ձեռքբերումը առանց Ապահովագրողի համաձայնության չիրականացնել վթարված ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ պատահարի արդյունքում վնասված այլ գույքի վերանորոգման կամ ապամոնտաժման աշխատանքներ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք պայմանավորված են մարդկանց անվտանգության ապահովման անհրաժեշտությամբ կամ իրավասու պետական մարմինների ցուցումով և հրահանգով: Նման դեպքերում ապահովադիրը և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող այլ անձը պարտավոր է վթարված ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ պատահարի արդյունքում վնասված այլ գույքի վերանորոգման կամ ապամոնտաժման աշխատանքներն սկսելուց առնվազն մեկ օր առաջ տեղեկացնել այդ մասին Ապահովագրողին (Ապահովագրողի ներկայացուցչին) (հնարավորության առկայության դեպքում),

դ. տեղեկանալուց հետո անհապաղ Ապահովագրողին տեղեկացնել պատահարը տեղի ունենալու կամ դրա արդյունքում պատճառված վնասների առթիվ քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ հարուցվելու մասին և ներկայացնել նման գործ հարուցված լինելը ապացուցող փաստաթղթեր,

ե. ապահովագրական պատահարից հետո Ապահովագրողի ներկայացուցչին և (կամ) փորձագետին տրամադրել համապատասխան ավտոտրանսպորտային միջոցի զննումն անցկացնելու հնարավորություն,

զ. ապահովագրական պատահարի մասնակից մյուս ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող անձին տեղեկացնել, որ ապահովագրական հատուցում ստանալու համար անհրաժեշտ է պահպանել սույն ենթակետի «ա», «բ», «գ», «ե» և «է» պարբերություններով սահմանված պահանջները,

է. համապատասխան պահանջի առկայության դեպքում ներկա գտնվել և (կամ) մասնակցել պատահարի գրանցման և քննության պետական մարմինների և Ապահովագրողի՝ իրեն վերաբերող գործընթացներին:

ԲԱԺԻՆ 3
ՎՆԱՍՆԵՐԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ
ԳԼՈՒԽ 8
ՎՆԱՍԻ ՉԱՓԻ ԵՎ ՄԵՂԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

43. Քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ հարուցված լինելու դեպքում գույքին պատճառված վնասների չափը գնահատվում է, և դրանում անձի մեղավորության աստիճանը որոշվում է գործն ըստ էության լուծող և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով, իսկ այդպիսի գործ հարուցված չլինելու կամ այդպիսի գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ չընդունվելու դեպքում՝ Բյուրոյի որակավորված փորձագետների (այսուհետ՝ փորձագետ) կողմից:

44. Քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ հարուցված լինելու դեպքում պատճառված անձնական վնասների չափը գնահատվում է, և դրանում անձի մեղավորության աստիճանը որոշվում է գործն ըստ էության լուծող և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով, իսկ այդպիսի գործ հարուցված չլինելու կամ այդպիսի գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ չընդունվելու դեպքում՝ պատճառված անձնական վնասների չափը գնահատում է տուժողին բժշկական օգնություն ցուցաբերած կամ նրա առողջությունը վերականգնած բժշկական կամ այլ հաստատությունը կամ մասնագետը, իսկ անձի մեղավորության աստիճանը՝ փորձագետը:

45. Սույն կանոնների 40-րդ կետի 1)-ին ենթակետով նախատեսված կարգով համաձայնեցված հայտարարագիր լրացնելու և ապահովագրական հատուցման գործընթացը համապատասխանաբար համաձայնեցված հայտարարագրի համար Պայմաններով սահմանված պահանջներով կարգավորելու դեպքում տուժողին հատուցվող գումարը չի կարող գերազանցել 200.000 ՀՀ դրամը:

46. Տուժողի առողջությանը պատճառված վնասի հետևանքով կորցրած աշխատավարձի (եկամուտների) հատուցման չափը, ինչպես նաև տուժողի մահվան դեպքում օրենքի համաձայն նրա մահվան հետևանքով վնասների հատուցման իրավունք ունեցող անձանցից յուրաքանչյուրի կրած վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով՝ հաշվի առնելով Օրենքի պահանջները:

ԳԼՈՒԽ 9
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

47. Ապահովագրական հատուցում ստանալու համար տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը պետք է Ապահովագրողին դիմի ապահովագրական պատահարի օրվանից հետո՝ եռամսյա ժամկետում:

48. Եթե տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը սույն կանոնների 47-րդ կետով սահմանված եռամսյա ժամկետում ապահովագրական հատուցում ստանալու համար չի դիմում՝ պատահարի հետևանքով անգիտակից վիճակում կամ այնպիսի իրավիճակում լինելու պատճառով, որն անհնարին է դարձրել տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից Ապահովագրողին սահմանված ժամկետում և կարգով ապահովագրական հատուցում ստանալու համար դիմելը կամ գույքին պատճառված վնասների առկայության դեպքում՝ այդ գույքի պահպանման համար պատասխանատու անձի (գույքը նրա մոտ գտնվել է այն պահպանելու, օգտագործելու կամ նրա համաձայնությամբ այլ նպատակներով) կողմից պատահարի մասին չտեղեկացնելու պատճառով, ապա նրա համար եռամսյա ժամկետը սկսում է գործել ապահովագրական հատուցում ստանալու համար դիմում ներկայացնելն անհնարին դարձնող հանգամանքների վերացման կամ ապահովագրական պատահարի մասին տեղեկանալու օրվանից սկսած: Տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը կրում են ապահովագրական հատուցում ստանալու համար սահմանված ժամկետում դիմելու անհնարինության կամ տեղյակ չլինելու ապացուցման պարտականությունը:

49. *Համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման* գործընթացի դեպքում տուժողը (տուժողի իրավահաջորդը) անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողին է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը՝

1) ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողի սահմանած ձևով դիմում, որը պետք է լինի հիմնավորված և պատճառաբանված,

2) դիմումը սույն կանոնների 47-րդ կետով նախատեսված ժամկետներում չներկայացվելու դեպքում՝ տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից եռամսյա ժամկետում դիմելու անհնարինության կամ տեղյակ չլինելու հանգամանքները հիմնավորող փաստաթղթեր կամ այլ ապացույցներ,

3) տուժողի և Ապահովադրի (ապահովագրական պատահարի պահին ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի) միջև կնքված համաձայնեցված հայտարարագիրը,

4) անձը հաստատող փաստաթուղթ,

5) վնասված ավտոտրանսպորտային միջոցի և (կամ) այլ գույքի նկատմամբ տուժողի սեփականության իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ (փաստաթղթեր) կամ այլ ապացույցներ,

6) տուժողի իրավահաջորդությունը հիմնավորող օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթեր, եթե Ապահովագրողին դիմել է տուժողի իրավահաջորդը,

7) ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու լիազոր մարմնի կազմած արձանագրությունը (արձանագրություն կազմված լինելու դեպքում),

8) ապահովագրական պատահարի արդյունքում տուժողի գույքի կորստի դեպքում՝ գույքի կորստի փաստը հավաստող փաստաթղթեր,

9) ներկայացուցչի միջոցով դիմում ներկայացվելու դեպքում՝ լիազորված լինելու փաստը հավաստող փաստաթուղթ:

10) սույն կանոնների 54-րդ կետով նախատեսված փաստաթղթերը և այլ ապացույցները:

50. *Ստանդարտ հայտուցման գործընթացի* դեպքում տուժողը (տուժողի իրավահաջորդը) ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողին է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը.

1) ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողի սահմանած ձևով դիմում, որը պետք է լինի հիմնավորված և պատճառաբանված,

2) դիմումը սույն կանոնների 47-րդ կետով նախատեսված ժամկետներում չներկայացվելու դեպքում՝ տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից եռամսյա ժամկետում դիմելու անհնարինության կամ տեղյակ չլինելու հանգամանքները հիմնավորող փաստաթղթեր կամ այլ ապացույցներ,

3) տվյալ պատահարի գծով հարուցված գործով ուժի մեջ մտած գործն ըստ էության լուծող դատական ակտը, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու լիազոր մարմնի կամ քրեական հետապնդում իրականացնող մարմնի կազմած արձանագրությունը (եզրակացությունը, որոշումը), ընդ որում ներկայացվող արձանագրությանը (եզրակացությանը, որոշմանը) Պայմաններով կարող են սահմանվել լրացուցիչ պահանջներ: Սույն ենթակետով նախատեսված արձանագրության ներկայացման պահանջը չի տարածվում տվյալ պատահարի գծով ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու լիազոր մարմնի և քրեական հետապնդում իրականացնող մարմնի կողմից որևէ փաստաթուղթ չկազմվելու այն դեպքերի վրա, երբ պատահարը Պայմաններով սահմանված կարգով արձանագրվել է պատահար սպասարկողի կողմից, կամ Պայմաններով նախատեսված տեսանկարահանող սարքով (սարքերով) նկարահանվել են պատահարին ներգրավված բոլոր ավտոտրանսպորտային միջոցների (իրենց հաշվառման համարանիշերով) հետվթարային դիրքերը, ինչպես նաև պատահարի տեղի ունենալու պահը, կամ համապատասխան ծրագրով ստեղծվել և ուղարկվել են սահմանված պահանջներին բավարարող տվյալ իրավիճակի համար նախատեսված բոլոր լուսանկարները,

4) տուժողի իրավահաջորդությունը հիմնավորող օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթեր, եթե Ապահովագրողին դիմել է տուժողի իրավահաջորդը,

5) ներկայացուցչի միջոցով դիմում ներկայացվելու դեպքում՝ լիազորված լինելու փաստը հավաստող փաստաթուղթ,

6) սույն կանոնների 51-րդ, 53-րդ և (կամ) 54-րդ կետերով նախատեսված փաստաթղթերը և այլ ապացույցները՝ կախված պատճառված վնասի բնույթից, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան վնասի չափը որոշվել է պատահարի գծով հարուցված գործով ուժի մեջ մտած գործն ըստ էության լուծող դատական ակտով, որի դեպքում ներկայացվում է միայն դատական ակտը,

7) անձը հաստատող փաստաթուղթ:

51. Տուժողի առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման համար ներկայացվում են՝

1) դատաբժշկական (բժշկական) փորձաքննության ակտ (եզրակացություն), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ քրեական հետապնդում իրականացնող մարմնի եզրակացությունը կամ գործն ըստ էության լուծող և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտը վկայակոչում է դատաբժշկական փորձաքննության (եզրակացության) արդյունքները,

2) բժշկական տեղեկանք և (կամ) կոնսուլտացիոն եզրակացություն և (կամ) քաղվածք ամբուլատոր քարտից և (կամ) էպիկրիզ,

3) բժշկական հաստատությունների կողմից տրված վճարման հաշիվներ, իսկ սույն կանոնների 73-րդ կետով նախատեսված դեպքերում՝ կատարված ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթեր,

4) տուժողի առողջությանը պատճառված վնասների հետևանքով աշխատավարձի (եկամուտների) կորստի դեպքում՝ կորցրած աշխատավարձի (եկամուտների) չափը հաստատող փաստաթղթեր,

5) տուժողի հայեցողությամբ՝ վնասի չափը և Ապահովադրի և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի մեղավորությունը հավաստող այլ փաստաթղթեր:

52. Պայմաններով սույն կանոնների 51-րդ կետով նախատեսված փաստաթղթերի նկատմամբ կարող են սահմանվել նվազագույն պահանջներ՝ որպես հատուցման ենթակա ծախսերի փաստացի ապացուցվածության չափանիշներ:

53. Տուժողի մահվան հետ կապված հատուցում ստանալու համար ներկայացվում են՝

1) օրենքի համաձայն տուժողի մահվան հետևանքով վնասների հատուցման իրավունք ունեցող անձ համարվելու փաստը հավաստող փաստաթղթեր,

2) դատաբժշկական (բժշկական) փորձաքննության ակտ (եզրակացություն), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ քրեական հետապնդում իրականացնող մարմնի եզրակացությունը կամ գործն ըստ էության լուծող և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտը վկայակոչում է դատաբժշկական փորձաքննության (եզրակացության) արդյունքները,

3) մահվան վկայական,

4) կերակրողին կորցնելու հետ կապված վնասի հատուցման չափը հավաստող փաստաթղթեր (եթե պահանջվում է հատուցել կերակրողին կորցնելու հետ կապված ծախսերը),

5) տուժողի հայեցողությամբ՝ վնասի չափը և Ապահովադրի և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի մեղավորությունը հավաստող այլ փաստաթղթեր:

54. Տուժողի գույքին պատճառված վնասների հատուցման պահանջ ներկայացվելու դեպքում ներկայացվում են՝

1) ավտոտրանսպորտային միջոցի, ինչպես նաև այլ գույքի վնասման (ոչնչացման) դեպքում՝ վնասվածքի վերականգնման հետևանքով առաջացած ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթեր, եթե Ապահովագրողը չի իրականացրել պատահարի արդյունքում վնասված ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ գույքի զննություն՝ պատճառված վնասի չափը ճշտելու նպատակով,

2) ավտոտրանսպորտային միջոցի, ինչպես նաև այլ գույքի կորստի դեպքում՝ կորստի փաստը հավաստող փաստաթղթեր,

3) տուժողի հայեցողությամբ՝ վնասի չափը և Ապահովադրի և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի մեղավորությունը հավաստող այլ փաստաթղթեր:

55. Ապահովագրական հատուցում ստանալու համար սույն գլխով նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվում են պատճենահանված վիճակում՝ բացառությամբ այն փաստաթղթերի, որոնք իրավական նշանակություն ունեն բացառապես տվյալ պատահարի գծով ապահովագրական հատուցում ստանալու համար, որոնք ներկայացվում են բնօրինակով: Ընդ որում, փաստաթղթերի պատճենները ներկայացվելու դեպքում Ապահովագրողին ցույց է տրվում նաև դրանց բնօրինակները, որի մասին համապատասխան գրառում է կատարվում պատճենի վրա: Որևէ փաստաթղթի բնօրինակը օրենքի հիման վրա երրորդ անձի տիրապետության տակ գտնվելու ուժով այն Ապահովագրողին ցույց տալու անհնարինության դեպքում ներկայացվում է դրա պատճենը՝ ստորագրված երրորդ անձի իրավասու անձի կողմից և «իսկականի հետ ճիշտ է» մակագրությամբ: Ապահովագրողը Պայմաններով սահմանված դիմումը և փաստաթղթերը ստանալուց հետո տուժողին կամ նրա իրավահաջորդին գրավոր տրամադրում է տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից դեռևս չներկայացված, սակայն ապահովագրական հատուցման վճարման համար Ապահովագրողին ներկայացման ենթակա փաստաթղթերի ցանկը:

56. Ապահովագրական պատահարի ժամանակ ԱՊՊԱ պայմանագրով տուժող չեն համարվում և տվյալ ԱՊՊԱ պայմանագրի շրջանակներում ապահովագրական հատուցում ստանալու իրավունքից չեն օգտվում՝

1) Վկայագրում նշված ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատերը և պատահարի պահին այն տիրապետող այլ անձը, ինչպես նաև Ապահովադիրը,

2) այն անձինք, ովքեր գտնվել են հափշտակված կամ առանց հափշտակության նպատակի ապօրինաբար տիրացած ավտոտրանսպորտային միջոցի մեջ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ անձինք տեղյակ չեն եղել, որ ավտոտրանսպորտային միջոցը հափշտակված կամ առանց հափշտակության նպատակի ապօրինաբար տիրացած է եղել, կամ ավտոտրանսպորտային միջոցի մեջ գտնվել են իրենց կամքին հակառակ.

3) Վկայագրում նշված ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատիրոջ կամ օրինական հիմքով այն տիրապետող այլ անձի ընտանիքի անդամները՝ գույքին պատճառված վնասների մասով: Սույն կետի համաձայն՝ ընտանիքի անդամներ են ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատիրոջ կամ օրինական հիմքով այն տիրապետող այլ անձի ծնողները, ամուսինը, երեխաները, քույրը և եղբայրը:

ԳԼՈՒԽ 10
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ՎՃԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՄԵՐԺՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

57. Ապահովագրողը տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից Պայմաններով նախատեսված դիմումը ստանալուց հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, պարտավոր է որոշում ընդունել փորձաքննություն նշանակելու մասին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հարուցվել է քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ: Ապահովագրողը սույն կետով սահմանված դիմումն ստանալուց հետո ստանդարտ հատուցման գործընթացի դեպքում առավելագույնը տասը, իսկ համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի դեպքում՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պարտավոր է ապահովել ապահովագրական պատահարի առաջացման պատճառների և պատահարի արդյունքում տուժողին պատճառված վնասների փորձաքննությունը և փորձաքննության արդյունքների մասին ծանուցել տուժողին (նրա իրավահաջորդին), Ապահովադրին և ապահովագրված անձին՝ տրամադրելով այդ փորձաքննությունների վերաբերյալ փորձագետների եզրակացությունների (հաշվետվությունների) պատճենները և ծանուցման մեջ նշելով դրանք բողոքարկելու կարգը, ժամկետները և պայմանները: Սույն կետի համաձայն՝ ապահովագրական հատուցում ստանալու վերաբերյալ դիմումը համարվում է ստացված Պայմանների և Բյուրոյի կանոնների համաձայն՝ տվյալ տեսակի վնասի հատուցման համար ներկայացման ենթակա բոլոր փաստաթղթերը պատշաճ կերպով Ապահովագրողի կողմից ստացվելու պահին: Ապահովագրողը սույն կետով նախատեսված ծանուցումից հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, լրացուցիչ փորձաքննություն չնշանակվելու և կրկնակի փորձաքննության անցկացման պահանջ չներկայացվելու դեպքում 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում ընդունում է գրավոր որոշում՝ ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին՝ համապատասխան որոշումը ընդունելու պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ կերպով ուղարկելով Ապահովադրին, ապահովագրված անձին և տուժողին (նրա իրավահաջորդին):

58. Եթե ըստ Ապահովադրի, ապահովագրված անձի, տուժողի (նրա իրավահաջորդի) և Ապահովագրողի՝ փորձագետի եզրակացությունը պարզ կամ ամբողջական չէ, ապա նրանք սույն կանոնների 57-րդ կետով սահմանված ծանուցման օրվանից հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, իրավունք ունեն փոխադարձ համաձայնությամբ նշանակելու լրացուցիչ փորձաքննության անցկացում: Լրացուցիչ փորձաքննության անցակցման ժամկետը սահմանվում է Ապահովադրի, ապահովագրված անձի, տուժողի (նրա իրավահաջորդի) և Ապահովագրողի փոխադարձ համաձայնությամբ, սակայն ոչ ավելի, քան 3 ամիս: Լրացուցիչ փորձաքննությունն անցկացվում է Ապահովագրողի միջոցների հաշվին: Լրացուցիչ փորձաքննության նշանակման դեպքում՝ լրացուցիչ փորձաքննության ավարտից հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, Ապահովագրողը փորձաքննության արդյունքների մասին գրավոր ձևով ծանուցում է Ապահովադրին, ապահովագրված անձին և տուժողին (նրա իրավահաջորդին): Ապահովագրողը սույն կետով նախատեսված ծանուցումից հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, կրկնակի փորձաքննության պահանջ չներկայացվելու դեպքում 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում ընդունում է գրավոր որոշում ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին՝ համապատասխան որոշումը 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ կերպով ուղարկելով Ապահովադրին, ապահովագրված անձին և տուժողին (նրա իրավահաջորդին):

59. Եթե Ապահովադիրը, ապահովագրված անձը, տուժողը (նրա իրավահաջորդը) կամ Ապահովագրողը համաձայն չէ սույն կանոնների 57-րդ կամ 58-րդ կետով սահմանված կարգով անցկացված փորձաքննության արդյունքներին, ապա նա սույն կանոնների համապատասխանաբար 57-րդ կամ 58-րդ կետով սահմանված ծանուցման օրվանից հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, իրավունք ունի պահանջելու կրկնակի փորձաքննության անցկացում՝ Բյուրոյին գրավոր պահանջ ներկայացնելու միջոցով: Կրկնակի փորձաքննությունն անցկացվում է այն անցկացնելու պահանջ ներկայացրած անձի միջոցների հաշվին: Միևնույն ապահովագրական պատահարի սահմաններում պայմանագրով նախատեսված կրկնակի փորձաքննության պահանջ կարող է ներկայացվել միայն մեկ անգամ:

60. Կրկնակի փորձաքննության անցկացումից հետո լրացուցիչ փորձաքննություն նշանակվել չի կարող, և կրկնակի փորձաքննության արդյունքները կարող են բողոքարկվել միայն դատական կարգով: Կրկնակի փորձաքննության ավարտից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրողն ընդունում է գրավոր որոշում ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին՝ համապատասխան որոշումը 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ կերպով ուղարկելով Ապահովադրին, ապահովագրված անձին և տուժողին (նրա իրավահաջորդին): Ընդ որում սույն կետի իմաստով կրկնակի փորձաքննության ավարտի օր է համարվում Ապահովագրողի կողմից կրկնակի փորձաքննության արդյունքները ստանալու օրը:

61. Սույն կանոնների 57-60-րդ կետերով սահմանված դրույթները չեն տարածվում այն դեպքերի նկատմամբ, երբ պատահարի հետ կապված հարուցվել է քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ, և ուժի մեջ է մտել այդպիսի գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ, որով որոշվել է պատահարի առաջացման պատճառը և տուժողի գույքին պատճառված կամ անձնական վնասի չափը: Նման դեպքերում Ապահովագրողը Պայմաններով նախատեսված փաստաթղթերը ստանալուց հետո՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, որոշում է ընդունում ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին: Այն դեպքում, երբ պատահարի հետ կապված հարուցված գործով ուժի մեջ մտած գործն ըստ էության լուծող դատական ակտով որոշվել է միայն պատահարի առաջացման պատճառը, ապա սույն կանոնների 57-60-րդ սահմանված դրույթները տարածվում են միայն տուժողի գույքին պատճառված կամ անձնական վնասի մասով:

62. Ապահովագրողի կողմից ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժվում է (սույն կետի 1)-ին կամ 5)-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքում՝ նվազեցնում է վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցումը) հետևյալ հիմքերից որևէ մեկի առկայության դեպքում.

1) տուժող անձը կամ նրա իրավահաջորդը տվյալ վնասի գծով արդեն իսկ հատուցում է ստացել այլ ԱՊՊԱ պայմանագրի հիման վրա կամ Բյուրոյից (անկախ հատուցման գումարը վճարված լինելու հանգամանքից) կամ վնասը պատճառած անձից և (կամ) վնասի համար պատասխանատու այլ անձից կամ նրանց անունից՝ բացառությամբ, եթե նշված անձանց միջև առկա է գրավոր ձևով կնքված և գործող համաձայնագիր կամ գրավոր հայտարարություններ, համաձայն որոնց՝ տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը ստանձնում է կողմերի միջև առկա այլ հարաբերություններով չպայմանավորված պարտավորություն ապահովվելու նախապես իր կողմից ստացված և (կամ) նախապես իր համար վճարված գումարների վերադարձը վնաս պատճառած անձին և (կամ) վնասի համար պատասխանատու այլ անձին: Ընդ որում, սույն ենթակետով նախատեսված դեպքերում Ապահովագրողը հատուցված գումարը (բացառությամբ Վկայագրում նշված չհատուցվող գումարի չափով մեկ անգամ վճարված գումարից) մասհանում է տուժողին պատճառված փաստացի վնասից,

2) տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից խախտվել են Պայմաններով սահմանված ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողին դիմելու ժամկետները և չի հիմնավորվել սույն կանոնների 48-րդ կետում նշված հանգամանքների առկայությունը,

3) տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը սույն կանոնների 55-րդ կետի համաձայն փաստաթղթերի ցանկը ստանալուց հետո եռամսյա ժամկետում չի ներկայացրել պահանջվող բոլոր փաստաթղթերը, կամ ներկայացված փաստաթղթերում առկա են կեղծ կամ անարժանահավատ տեղեկություններ, ինչպես նաև եթե այդ փաստաթղթերը կեղծ են կամ թերի,

4) պատահարի առաջացման մեջ բացակայում է ապահովագրված անձի մեղավորությունը, եթե տուժող է հանդիսանում պատահարում ներգրավված ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատերը կամ օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձ,

5) պատահարի առաջացման մեջ առկա է տուժողի կամ տուժողի ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող անձի ոչ դիտավորյալ մեղքը՝ տվյալ տուժողի գույքին պատճառված վնասների մասով, ընդ որում, հատուցումը մերժվում է (նվազեցվում է) տուժողի կամ տուժողի ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող անձի մեղքի աստիճանին համամասնորեն, բացառությամբ սույն կետի 4-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքերի,

6) մինչև ապահովագրական հատուցման գործընթացի վերջնական կարգավորումը կամ փորձաքննության արդյունքների վերաբերյալ ապահովագրական պատահարի մասնակիցների համաձայնության ձեռքբերումը առանց Ապահովագրողի համաձայնության՝ մասնակի կամ ամբողջությամբ վերանորոգվել կամ ապամոնտաժվել է տուժողի՝ պատահարի արդյունքում վնասված գույքը, իսկ վերանորոգումը կամ ապամոնտաժումը մարդկանց անվտանգության ապահովման անհրաժեշտությամբ կամ իրավասու պետական մարմինների ցուցումով կամ հրահանգով պայմանավորված լինելու դեպքում՝ տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը գույքի վերանորոգման կամ ապամոնտաժման աշխատանքներն սկսելուց առնվազն մեկ օր առաջ չի տեղեկացրել այդ մասին Ապահովագրողին (Ապահովագրողի ներկայացուցչին) և չի ապացուցել չտեղեկացման անհնարինությունը,

7) օրենքով կամ Պայմաններով նախատեսված այլ դեպքերում:

63. Ապահովագրողը ապահովագրական հատուցման վճարումը սույն կանոնների 62-րդ կետի 3)-րդ ենթակետով նախատեսված՝ պահանջվող բոլոր փաստաթղթերը չներկայացնելու հիմքով կարող է մերժել միայն, եթե տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը չի հիմնավորել, որ սահմանված ժամկետում փաստաթղթերի չներկայացումը պայմանավորված է եղել դրանց ներկայացման անհնարինությամբ (ներառյալ՝ դատական գործընթացներով), և որ փաստաթղթերը ներկայացվել են անհնարինությունը պայմանավորող հանգամանքների վերացումից հետո՝ 3 ամսվա ընթացքում: Բոլոր դեպքերում Ապահովագրողը չի կարող մերժել ԱՊՊԱ պայմանագրով հատուցման վճարումը, եթե նախքան որոշում ընդունելը չի ձեռնարկել հետևյալ գործողությունները՝

1) մերժման որոշում ընդունելուց առնվազն 10 աշխատանքային օր առաջ գրավոր ծանուցել է Ապահովադրին, ապահովագրված անձին և տուժողին (նրա իրավահաջորդին)՝ ներկայացված փաստաթղթերը ոչ բավարար լինելու մասին և դրանց ներկայացման համար նշել է Պայմաններով սահմանված վերջնաժամկետը և այդ ժամկետում փաստաթղթերի չներկայացման հետևանքները,

2) ձեռնարկել է բոլոր իրեն հասանելի քայլերը պատահարի հետ կապված Օրենքով և Պայմաններով նախատեսված փաստաթղթերը ստանալու նպատակով (հարցումներ տարբեր մարմիններին, նամակներ, պահանջներ և այլն):

64. Ապահովագրողը ապահովագրական հատուցման վճարումը սույն կանոնների 62-րդ կետի 6)-րդ ենթակետով նախատեսված հիմքով կարող է մերժել, եթե ապացուցում է, որ գույքի վերանորոգումը կամ ապամոնտաժումն անհնարին են դարձրել ապահովագրական պատահարի իրական պատճառների կամ գույքին պատճառված իրական վնասի չափի որոշումը և եթե Ապահովագրողի կողմից չեն խախտվել սույն կանոնների 65-րդ կետով նախատեսված ժամկետները:

65. Պայմաններով սահմանված փորձաքննությունը նշանակելու, ծանուցումներ ուղարկելու, ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին որոշում ընդունելու կամ փորձաքննության անցկացման ժամկետները կետանցելու դեպքում Ապահովագրողը տուժողին կամ նրա իրավահաջորդին յուրաքանչյուր կետանցված օրվա համար վճարում է տույժ՝

1) ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշումն ընդունելու ժամկետները կետանցելու դեպքում՝ ապահովագրական հատուցման ենթակա գումարի 0,1 տոկոսի չափով,

2) փորձաքննություն նշանակելու, ծանուցումներ ուղարկելու, ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին որոշումներն ընդունելու կամ փորձաքննության անցկացման ժամկետները կետանցելու դեպքում՝ վնաս պատճառած ավտոտրանսպորտային միջոցի վերաբերյալ կնքված ԱՊՊԱ պայմանագրով տուժողի կրած տվյալ տեսակի վնասի համար նախատեսված ապահովագրական գումարի 0.1 տոկոսի չափով:

66. Եթե առկա է քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով հարուցված վարչական գործ, և ապահովագրական հատուցման վճարումը կախված է այդ գործի ելքից, ապա սույն կանոնների 65-րդ կետում նշված ժամկետները կասեցվում են մինչև տվյալ գործով գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելու օրը: Կասեցված ժամանակահատվածի համար սույն կանոնների 65-րդ կետում նախատեսված տույժը չի գանձվում: Ընդ որում, ապահովագրական պատահարի հիման վրա հարուցված քրեական գործով վարույթը Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին (հայտնի չէ անձը, որը գործով պետք է ներգրավվի որպես մեղադրյալ) կամ 2-րդ (մեղադրյալը թաքնվել է քննությունից կամ դատից, կամ նրա գտնվելու վայրն այլ պատճառներով պարզված չէ) կետով սահմանված հիմքով կասեցվելը դիտվում է որպես հարուցված գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի չընդունում, որի դեպքում Օրենքի 21-րդ հոդվածի ուժով պատճառված վնասների չափը գնահատվում է, և դրանում անձի մեղավորության աստիճանը որոշվում է փորձագետի (բժշկական կամ այլ հաստատության կամ մասնագետի) կողմից:

ԳԼՈՒԽ 11
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

67. Տուժողի գույքին պատճառված վնասները հատուցվում են տուժողին (նրա ներկայացուցչին կամ ժառանգին) համապատասխան գումար վճարելու ձևով կամ

պատճառված վնասի վերականգնման միջոցով: Տարբերակների ընտրությունն իրականացվում է տուժողի (նրա ներկայացուցչի կամ ժառանգի) կողմից: Ընդ որում, եթե Ապահովագրողի փորձագետի եզրակացության համաձայն՝ վնասի վերականգնումը հնարավոր կամ ողջամիտ չէ, ապա Ապահովագրողի կողմից ապահովագրական հատուցումը վճարվում է համապատասխան գումար վճարելու միջոցով:

68. Տուժողի (նրա ներկայացուցչի կամ ժառանգի) կողմից որպես ապահովագրական հատուցման ստացման ձև գույքին պատճառված վնասի վերականգ-նումն ընտրելու դեպքում Ապահովագրողը տուժողին (նրա ներկայացուցչին կամ ժառանգին) է տրամադրում համապատասխան գույքը վերանորոգող այն կազմակերպու-թյունների ցանկը, որոնց հետ Ապահովագրողը համագործակցում է, իսկ տուժողը (նրա ներկայացուցիչը կամ ժառանգը) այդ ցանկից ընտրում է որևէ կազմակերպություն: Տուժողը (նրա ներկայացուցիչը կամ ժառանգը) իրավունք ունի մինչև ապահովագրական հատուցման ստացման ձևի վերաբերյալ իր ընտրության կատարումը Ապահովագրողից պահանջել համապատասխան գույքը վերանորոգող կազմակերպությունների ցանկը, որոնց հետ Ապահովագրողը համագործակցում է:

69. Սույն կանոնների 68-րդ կետով նախատեսված դեպքերում տուժողի (նրա ներ-կայացուցչի կամ ժառանգի) ընտրած կազմակերպությունը Ապահովագրողին առաջա-դրում է վնասված գույքի վերանորոգման ժամկետ: Եթե կազմակերպության առաջարկած ժամկետը ընդունելի է տուժողի (նրա ներկայացուցչի կամ ժառանգի) համար, ապա Ապահովագրողը իր, կազմակերպության և տուժողի (նրա ներկայացուցչի կամ ժառանգի) միջև պայմանավորված կարգով և ժամկետներում կազմակերպում է վնասված գույքի վերանորոգումը և դրա դիմաց վճարումը կազմակերպությանը: Եթե տուժողը (նրա ներկայացուցիչը կամ ժառանգը) համաձայն չէ կազմակերպության առաջադրած ժամկետների հետ, ապա նա կարող է ընտրել Ապահովագրողի ցանկում ներառված այլ կազմակերպություն կամ պահանջել Ապահովագրողից՝ ապահովագրական հատուցումը իրեն վճարել համապատասխան գումարը վճարելու ձևով:

70. Սույն կանոնների 67-րդ կետով նախատեսված դեպքում տուժողի կողմից որպես ապահովագրական հատուցման ստացման ձև համապատասխան գումարի վճարումն ընտրելու դեպքում ապահովագրական հատուցումը Ապահովագրողի կողմից վճարվում է միանվագ՝ ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշումը ընդունելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

71. Անձնական վնասների դեպքում ապահովագրական հատուցումը Ապահովագրողի կողմից վճարվում է միանվագ՝ ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշումը ընդունելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ բացառությամբ տուժողի առողջությանը պատճառված վնասի հետևանքով հատուցման վերաբերյալ որոշում ընդունելու և դրան հաջորդող ամիսների կորցրած աշխատավարձի (եկամուտների) և տուժողի մահվան (կերակրողին կորցնելու մասով) դեպքում ապահովագրական հատուցումների վճարման դեպքերի:

72. Տուժողի առողջությանը պատճառված վնասի հետևանքով հատուցման վերաբերյալ որոշում ընդունելու և դրան հաջորդող ամիսների կորցրած աշխատավարձի (եկամուտների) և տուժողի մահվան (կերակրողին կորցնելու մասով) դեպքերում ապահովագրական հատուցման վճարումն Ապահովագրողի կողմից կատարվում է ամենամսյա վճարումների տեսքով մինչև օրենքի համաձայն համապատասխան հատուցումն ստանալու իրավունքի դադարումը կամ ապահովագրական գումարի սպառումը, ընդ որում առաջին վճարումը կատարվում է ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին Ապահովագրողի որոշումը ընդունելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

73. Անձի առողջությանը պատճառված վնասի համար ապահովագրական հատուցումը վճարվում է անմիջապես բժշկական հաստատությանը՝ բացառությամբ հետևյալ ծախսերի գծով հատուցումների դեպքերի.

1) Օրենքի 12-րդ հոդվածի 6-8-րդ մասերով նախատեսված ծախսերը,

2) բժշկի ցուցումով բուժման շարունակականության (ամբուլատորկամ ստացիոնար ռեաբիլիտացիոն բուժման) ապահովմանն ուղղված ծախսերը, այդ թվում՝ վերականգնողական (ռեաբիլիտացիոն) միջոցառումների, դեղեր ձեռք բերելու, մասնագիտացված տնային խնամքի, ախտորոշիչ ամբուլատոր հետազոտությունների, սանատոր կուրորտային բուժման, պրոթեզավորման, անվասայլակի, տեխնիկական այլ միջոցների, բժշկական պարագաների ձեռքբերման հետ կապված ծախսերը,

3) տուժողի առողջության վերականգնման համար տուժողի կամ այլ անձի կողմից արդեն իսկ կատարված ծախսերը, եթե տուժողը կամ վճարումն իրականացնող անձը հիմնավորում են իրենց կողմից վճարման իրականացման անհրաժեշտությունը:

ԲԱԺԻՆ 4
ՀԵՏԱԴԱՐՁ ՊԱՀԱՆՋԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ ԵՎ ՌԻՍԿԻ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԳԼՈՒԽ 12
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԱԴԱՐՁ ՊԱՀԱՆՋԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ

74. Ապահովագրողն հետադարձ պահանջի (սուբրոգացիայի) իրավունք ունի՝

1) *վնաս պատճառած անձի նկատմամբ, եթե՝*

ա. նա ապահովագրական պատահարի ժամանակ ավտոտրանսպորտային միջոցը վարել է ալկոհոլի, թմրանյութերի կամ հոգեմետ նյութերի ազդեցության ներքո,

բ. նա առանց հիմնավոր պատճառի լքել է պատահարի վայրը կամ խուսափել է ալկոհոլի, թմրանյութերի կամ այլ հոգեմետ նյութերի օգտագործման փաստի վերաբերյալ քննություն անցնելուց,

գ. նա ապահովագրական պատահարի պահին չի ունեցել ավտոտրանսպորտային միջոցը վարելու իրավունք կամ օրենքով սահմանված կարգով զրկված է եղել այդպիսի իրավունքից, բացառությամբ սույն կետի 2)-րդ ենթակետի «գ» պարբերությամբ նախատեսված դեպքի,

դ. Վկայագրով սահմանված ժամկետում և կարգով Ապահովագրողը չի տեղեկացվել ապահովագրական պատահարի մասին:

2) *վնաս պատճառած ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատիրոջ (Ապահովադրի) նկատմամբ, եթե՝*

ա. ավտոտրանսպորտային միջոցը վնասի պատճառման պահի դրությամբ չի անցել տեխնիկական զննություն, և պատահարի առաջացման անմիջական պատճառ է դարձել ավտոտրանսպորտային միջոցի այնպիսի անսարքությունը, որը կարող էր բացահայտվել տեխնիկական զննություն անցնելու դեպքում,

բ. Վկայագրով սահմանված ժամկետում և կարգով Ապահովագրողը չի տեղեկացվել ապահովագրական պատահարի մասին,

գ. ավտոտրանսպորտային միջոցի վարումը վստահել է այն վարելու իրավունք չունեցող անձին և գիտեր կամ կարող էր իմանալ, որ այդ անձը չունի վարելու իրավունք,

դ. պայմանագիրը կնքելիս ակնհայտ սուտ տեղեկություններ է հայտնել Ապահովագրողին՝ ապահովագրության ռիսկայնության աստիճանը որոշելու համար էական նշանակություն ունեցող հանգամանքների (մասնավորապես սույն կանոնների գլուխ 13-ում նշված տեղեկությունների) վերաբերյալ, եթե այդ հանգամանքները հայտնի չեն եղել և չէին կարող հայտնի լինել Ապահովագրողին մինչև ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալը:

75. Եթե սույն գլխի համաձայն՝ Ապահովագրողը հետադարձ պահանջի իրավունք է ձեռք բերում մի քանի անձի նկատմամբ, ապա այդ անձինք Ապահովագրողի նկատմամբ հանդես են գալիս որպես համապարտ պարտապաններ:

ԳԼՈՒԽ 13
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ

76. Պայմանագրի գործողության ընթացքում Ապահովադիրը պարտավոր է Ապահովագրողին անհապաղ հայտնել պայմանագիրը կնքելիս Ապահովագրողին հայտնած հանգամանքների՝ իրեն հայտնի դարձած փոփոխությունների մասին, եթե փոփոխությունները կարող են որակապես ազդել ապահովագրական ռիսկի մեծանալու կամ նվազելու վրա:

77. Բոլոր դեպքերում էական են համարվում Վկայագրում նշված հետևյալ տեղեկությունների փոփոխությունները՝

1) ավտոտրանսպորտային միջոցի շահագործման հիմնական վայրը,

2) ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործման նպատակը,

3) ավտոտրանսպորտային միջոցի տեսակը՝ ներառյալ կցորդի առկայությունը և ղեկի տեղակայվածությունը, և շարժիչի հզորությունը,

4) լիազորված տիրապետողների ցանկը, ինչպես նաև լիազորված տիրապետողների (այդ թվում՝ Ապահովադրի) վերաբերյալ պայմանագիրը կնքելիս տրամադրված այն տեղեկությունները, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ նրանց վթարավտանգության աստիճանը որոշելու համար (բացառությամբ վարորդական ստաժի վերաբերյալ տեղեկատվության):

78. Ապահովագրական ռիսկի մեծացումն առաջացնող հանգամանքների մասին տեղեկացված Ապահովագրողն իրավունք ունի պահանջելու փոփոխել Վկայագրի պայմանները կամ վճարելու ռիսկի մեծանալուն համաչափ լրացուցիչ ապահովագրավճար:

79. Ապահովադրի կողմից սույն գլխով սահմանված տեղեկացման պարտականությունը պատշաճ կերպով չկատարվելու դեպքում փոփոխված հանգամանքները համարվում են առկա ԱՊՊԱ պայմանագիրը կնքելու պահից, որոնց մասին սուտ տեղեկություններ հայտնած Ապահովադիրը կրում է Պայմաններով նախատեսված պատասխանատվությունը:

ԲԱԺԻՆ 5

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ 14

ՎԿԱՅԱԳՐԻ ԵՎ (ԿԱՄ) ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՎՆԱՍՄԱՆ (ԽՈՏԱՆՄԱՆ), ԿՈՐՍՏԻ, ՀԱՓՇՏԱԿՄԱՆ ԿԱՄ ՈՉՆՉԱՑՄԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

80. Վկայագրի և (կամ) Պայմանների վնասման (խոտանման), կորստի, հափշտակման կամ ոչնչացման դեպքում այն ենթակա է փոխարինման կրկնօրինակով, որի նպատակով Ապահովադիրը այդ մասին Պայմանագրի վնասմանը (խոտանմանը), կորստին, հափշտակմանը կամ ոչնչացմանը հաջորդող 2 աշխատանքային օրերի ընթացքում գրավոր տեղեկացնում է Ապահովագրողին անմիջականորեն կամ գրավոր դիմումը Ապահովագրողի ներկայացուցչի կամ ապահովագրական գործակալի միջոցով Ապահովագրողին ուղարկելով:

81. Վկայագիրը և (կամ) Պայմանները համարվում են վնասված (խոտանված), եթե դրանք պատռվել են, գունաթափվել են, քայքայվել են, դարձել են անընթեռնելի կամ մասնակի այրվել են, ինչպես նաև այն դեպքերում, երբ դրանցում կատարված են ուղղումներ, ջնջումներ և (կամ) փոփոխություններ:

82. Սույն կանոնների 80-րդ կետով սահմանված պահանջից բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ Ապահովադիրը հայտնվել է այնպիսի իրավիճակում, որ անհնարին էր սույն կանոնների 80-րդ կետով սահմանված ժամկետում տեղեկացնելը Ապահովագրողին, կամ Ապահովադիրը տեղյակ չի եղել և չէր կարող տեղյակ լինել Վկայագրի և (կամ) Պայմանների վնասման (խոտանման), կորստի, հափշտակման կամ ոչնչացման մասին: Սույն կետով նախատեսված տեղեկացման պարտականությունը անհնարին դարձնող հանգամանքների վերացման դեպքում Ապահովադիրը պարտավոր է Վկայագրի և (կամ) Պայմանների վնասման (խոտանման), կորստի, հափշտակման կամ ոչնչացման մասին տեղեկացվելուց հետո սույն կանոնների 80-րդ կետով սահմանված ժամկետում և կարգով հայտնել Ապահովագրողին:

83. Սույն կանոնների 80-րդ կետով սահմանված դիմումը ստանալուց հետո Ապահովագրողը պարտավոր է (ներառյալ ապահովագրական գործակալի կամ Ապահովագրողի ներկայացուցչի միջոցով) ստուգել Ապահովադրի հետ պայմանագիր կնքելու փաստը և անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան դիմումը ստանալու օրվան հաջորդող 1

աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովադրին տրամադրել Վկայագրի և (կամ) Պայմանների կրկնօրինակը՝ Վկայագրի վրա սահմանված կարգով կատարելով «ԿՐԿՆՕՐԻՆԱԿ» նշագրում:

ԳԼՈՒԽ 15
ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

84. ԱՊՊԱ պայմանագրից բխող վեճերը կարգավորվում են կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ:

85. Տարաձայնությունների դեպքում վեճերը լուծվում են Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից՝ «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն կամ դատական կարգով՝ ՀՀ օրենսդրության համաձայն: